LATVIJAS REPUBLIKAS CENTRĀLĀ VĒLĒŠANU KOMISIJA

Smilšu iela 4, Rīga, LV-1050 · http://www.cvk.lv · Tālrunis: 25494995 · E-pasts: cvk@cvk.lv

LĒMUMS

Nr. 02-01.1/66

Rīgā 10.09.2026

Par atteikumu reģistrēt politiskās partijas "Mēs mainām noteikumus" iesniegto likumprojektu "Grozījumi Imigrācijas likumā"

Centrālā vēlēšanu komisija (turpmāk — CVK) 2026. gada 4. augustā saņēma politiskās partijas "Mēs mainām noteikumus", reģistrācijas Nr. 40008310279 (turpmāk — Iesniedzējs), iesniegumu par likumprojekta "Grozījumi Imigrācijas likumā" (turpmāk — likumprojekts) reģistrāciju parakstu vākšanai (turpmāk — iesniegums). Minētajam iesniegumam pievienots likumprojekts.

Izvērtējot iesniegumu, konstatēts turpmāk minētais.

[1] Saskaņā ar likuma "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu" (turpmāk — Likums) 23. panta ceturto daļu CVK 45 dienu laikā pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1) reģistrēt likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu;

2) noteikt termiņu iesniegumā un likumprojektā vai Satversmes grozījumu projektā konstatēto trūkumu novēršanai;

3) atteikt likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta reģistrāciju šā panta piektajā daļā minētajos gadījumos.

Šā panta piektā daļa noteic, ka CVK atsaka likumprojekta reģistrāciju, ja:

1) iniciatīvas grupa neatbilst šā panta otrās daļas prasībām;

2) likumprojekts pēc formas vai satura nav pilnībā izstrādāts.

[2] Likuma 23. panta sestā daļa paredz, ka CVK, lemjot par iniciatīvas grupas iesniegto likumprojektu, var pieprasīt šā jautājuma izlemšanai vajadzīgās ziņas, paskaidrojumus un atzinumus no valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī pieaicināt ekspertus. CVK 2026. gada

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

12. augustā lūdza Iekšlietu ministrijai (turpmāk — IeM) un Saeimas Juridiskajam birojam (turpmāk — Juridiskais birojs) sniegt viedokli par likumprojektu.

[3] CVK 2026. gada 3. septembrī saņemts IeM viedoklis (2026. gada 3. septembra vēstule Nr. 1-23/2364/26). IeM vērš uzmanību, ka Latvijas Republikas Saeima 2026. gada 20. augustā pieņēma jaunu Imigrācijas likumu, kuru Valsts prezidents E. Rinkēvičs ir izsludinājis un kurš 2026. gada 1. septembrī publicēts oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". IeM norāda, ka atbilstoši Satversmes 69. pantam likums stājas spēkā četrpadsmit dienas pēc izsludināšanas, ja likumā nav noteikts cits termiņš, un, tā kā jaunajā Imigrācijas likumā cits spēkā stāšanās termiņš nav noteikts, tas stāsies spēkā 2026. gada 15. septembrī. Saskaņā ar jaunā Imigrācijas likuma pārejas noteikumu 1. punktu ar tā spēkā stāšanos spēku zaudēs pašreizējais Imigrācijas likums, kurā izdarīt grozījumus rosina Iesniedzējs. Ņemot vērā minēto, IeM ieskatā nav saskatāma lietderība sniegt atzinumu par likumprojekta atbilstību prasībai, ka likumprojektam pēc satura un formas jābūt pilnīgi izstrādātam.

[4] CVK 2026. gada 9. septembrī saņemts Juridiskā biroja viedoklis (vēstule Nr. 142.13/1-27-14/26).

[4.1] Juridiskais birojs, atsaucoties uz tiesu praksi, norāda, ka Satversmes 78. pants izslēdz vienīgi tādus likumprojektus, kurus pēc iespējamās pieņemšanas nevarēs piemērot, proti, kuri nevar sasniegt savu mērķi. Likumprojekts nav pilnīgi izstrādāts pēc formas, ja formālu trūkumu dēļ tas nav piemērojams, un nav pilnīgi izstrādāts pēc satura, ja tas paredz ar likumu neregulējamus jautājumus vai nonāktu pretrunā ar Satversmi vai Latvijas starptautiskajām saistībām; CVK var nereģistrēt likumprojektu tikai tad, ja tas acīmredzami nav pilnīgi izstrādāts.

[4.2] Juridiskais birojs, vērš uzmanību, ka līdz ar jaunā Imigrācijas likuma spēkā stāšanos 2026. gada 15. septembrī spēku zaudēs 2002. gada 31. oktobrī pieņemtais Imigrācijas likums un likumprojekts paredzētu grozījumus spēku zaudējušā likumā. Vienlaikus, respektējot tautas tiesības likumdošanas procesā, Juridiskais birojs likumprojektu ir vērtējis gan attiecībā uz līdzšinējo, gan uz jauno Imigrācijas likumu.

[4.3] Attiecībā uz formas prasībām Juridiskais birojs norāda, ka likumprojekts papildina likumu ar $24.^1$ pantu, kas paredz termiņuzturēšanās atļauju neizsniegšanu un nepagarināšanu, taču neparedz grozījumus citās likuma normās, kuras arī turpmāk pieļautu šādu atļauju izsniegšanu. Rezultātā veidotos sadrumstalots, nepārskatāms un iekšēji pretrunīgs tiesiskais regulējums, kas ir pretrunā ar likumdevēja pienākumu pieņemt savstarpēji saskaņotas tiesību normas. Juridiskais birojs papildus norāda uz vairākām neatbilstībām juridiskās tehnikas prasībām. Šo apsvērumu dēļ Juridiskā biroja ieskatā likumprojektu pēc formas nevar atzīt par pilnībā izstrādātu.

[4.4] Attiecībā uz satura prasībām Juridiskais birojs norāda, ka jaunajā Imigrācijas likumā ir pārņemtas prasības no 14 Eiropas Savienības direktīvām, tādēļ valsts rīcības brīvību imigrācijas politikas jomā ierobežo Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktās prasības. Likumprojektā ietvertais absolūtais aizliegums izsniegt jebkuru termiņuzturēšanās atļauju liegtu izpildīt atsevišķās direktīvās (piemēram, Direktīvā 2004/81/EK un Direktīvā 2014/66/ES) noteiktos pienākumus atsevišķām ārzemnieku kategorijām izsniegt termiņuzturēšanās atļauju. Tādēļ

Juridiskā biroja ieskatā likumprojekts nav saskanīgs ar Eiropas Savienības tiesību aktiem un nav uzskatāms par pilnīgi izstrādātu arī no satura viedokļa.

[5] CVK 2026. gada 10. septembra sēdē Iesniedzēja pārstāvis Gints Vilgerts uzturēja lūgumu par likumprojekta reģistrēšanu, lūdzot izvērtēt iespēju pievienot likumprojektam anotāciju un veikt tajā labojumus.

[6] Izvērtējusi likumprojektu, ņemot vērā IeM un Juridiskā biroja viedokli un noklausījusies Iesniedzēja pārstāvja argumentus un lūgumu, CVK **konstatē:**

[6.1] Latvijas Republikas Satversmes 64. pants noteic, ka likumdošanas tiesības pieder Saeimai, kā arī tautai šinī Satversmē paredzētā kārtībā un apmēros. Savukārt 78. pants paredz, ka "ne mazāk kā vienai desmitai daļai vēlētāju ir tiesība iesniegt Valsts Prezidentam pilnīgi izstrādātu Satversmes grozījumu projektu vai likuma projektu, kuru Prezidents nodod Saeimai. Ja Saeima to nepieņem bez pārgrozījumiem pēc satura, tad tas ir nododams tautas nobalsošanai".

[6.2] CVK pienākumi un tiesības ir noteikti likumā "Par Centrālo vēlēšanu komisiju". Minētā likuma 4. pants nosaka, ka CVK nodrošina Saeimas vēlēšanu likuma, Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma, Pašvaldības domes vēlēšanu likuma un likuma "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu" izpildi, kā arī šo likumu vienveidīgu un pareizu piemērošanu un kontrolē šo likumu precīzu izpildi.

[6.3] CVK ir jāpārliecinās, ka iesniegtais likumprojekts pēc formas un satura ir pilnībā izstrādāts. Ja tas kaut vai kādā daļā neatbilst jēdzienam *pilnībā izstrādāts*, tad šo trūkumu novērst nav iespējams un jāatzīst, ka likumprojekts kopumā neatbilst Satversmes 78. panta prasībām. Tādējādi likumprojekta saturam un kvalitātei jau sākotnēji jābūt tādai, ka tas ir tiesiski derīgs, lai par to balsotu Saeima vai tauta.[1] Pilsoņu kopuma iniciēts likuma vai Satversmes grozījumu projekts ir likumprojekts. Tādēļ tam jāatbilst tiem pašiem kritērijiem, kuriem jāatbilst jebkuram normatīvajam aktam, lai tas būtu piemērojams.[2] Vajadzība jau sākotnēji ievērot likumprojektam nepieciešamās formas un satura prasības ir pamatota ar to, ka pēc likumdošanas iniciatīvas nodošanas CVK tā negrozītā veidā tiek nodota parakstu vākšanai turpmākajai likumprojekta virzībai.

[6.4] Kritērijs tam, ka likumprojektam jābūt pilnīgi izstrādātam *pēc formas*, saprotams tādējādi, ka projektam jābūt noformētam likumprojekta veidā atbilstoši likumprojekta noformēšanai izvirzītajām prasībām. Juridiskās tehnikas prasības, sagatavojot normatīvo aktu projektus, ietvertas Ministru kabineta 2009. gada 3. februāra noteikumos Nr. 108 "Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi".[3]

[6.5] Kritērijs, ka likumprojektam jābūt pilnīgi izstrādātam *pēc satura*, saprotams šādi — lai tiesību sistēma varētu funkcionēt, tā būtu efektīva un varētu tikt piemērota, tā nedrīkst būt pretrunīga. Tādēļ jebkuram likumam pēc sava satura ir jāiekļaujas tiesību sistēmā. Satversme ir

[1]Skat. Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2020. gada 2. marta sprieduma lietā Nr. SA-1/2020 8. punktu.
[2]Skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2014. gada 28. marta sprieduma lietā Nr. SA-3/2014 8. punktu.
[3]Satversmes tiesas 2012. gada 19. decembra lēmums par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2012-03-01, 18.3. punkts.

vienots veselums, un tajā ietvertās normas tulkojamas sistēmiski.[4] Augstākā tiesa ir atzinusi, ka projekts nav pilnīgi izstrādāts, ja tas radītu pretrunu tiesību sistēmā, jo īpaši, ja tas neatbilstu Satversmes normām.[5] Satversmes tiesa lietas Nr. 2013-06-01 sprieduma 14.3. punktā atzinusi, ka CVK jāreģistrē ikviens vēlētāju iesniegts likumprojekts, izņemot reizes, kad projekts acīmredzami nav pilnībā izstrādāts.

[6.6] Līdz ar to, lai noteiktu, vai likumprojekts ir pilnībā izstrādāts pēc satura, CVK cita starpā jāpārbauda, vai likumprojekts tā pieņemšanas gadījumā spēj iekļauties spēkā esošajā tiesību sistēmā un vai tas ir piemērojams.

[7] CVK ir pārliecinājusies, ka Iesniedzējs ir Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrēta politiskā partija "Mēs mainām noteikumus", reģ. Nr. 40008310279, un atbilst Likuma 23. panta otrās daļas 1. punkta prasībām, un ir tiesīgs iesniegt likumprojektu reģistrācijai. Tādējādi Likuma 23. panta piektās daļas 1. punktā minētais atteikuma pamats netiek konstatēts.

[8] Vērtējot, vai likumprojekts ir pilnībā izstrādāts pēc satura, CVK konstatē turpmāko.

[8.1] Likumprojekts paredz izdarīt grozījumus Imigrācijas likumā tā redakcijā, kas ir spēkā iesnieguma iesniegšanas dienā, papildinot to ar jaunu 24.[1] pantu.

[8.2] CVK konstatē, ka Saeima 2026. gada 20. augustā ir pieņēmusi jaunu Imigrācijas likumu, kuru Valsts prezidents ir izsludinājis un kurš 2026. gada 1. septembrī ir publicēts oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Atbilstoši Satversmes 69. pantam, tā kā jaunajā Imigrācijas likumā nav noteikts cits spēkā stāšanās termiņš, tas stāsies spēkā 2026. gada 15. septembrī. Saskaņā ar jaunā Imigrācijas likuma pārejas noteikumu 1. punktu līdz ar tā spēkā stāšanos spēku zaudē līdzšinējais Imigrācijas likums, kuru ar likumprojektu paredzēts grozīt.

[8.3] No minētā izriet, ka normatīvais akts, kuru likumprojekts paredz grozīt, ar 2026. gada 15. septembri zaudē spēku. Tā kā likumdošanas iniciatīva pēc tās reģistrācijas parakstu vākšanai negrozītā veidā tiek virzīta tālāk — parakstu vākšanai, iespējamai iesniegšanai Saeimā un attiecīgā gadījumā tautas nobalsošanai, šis process aizņemtu ilgāku laiku nekā līdz 2026. gada 15. septembrim atlikušais. Līdz ar to likumprojekts tā iespējamās tālākās virzības laikā attiektos uz normatīvo aktu, kas vairs nav spēkā. Tā kā līdzšinējais Imigrācijas likums līdz ar jaunā Imigrācijas likuma spēkā stāšanos zaudē spēku, tas vairs nevar būt grozījumu objekts. Līdz ar to CVK secina, ka likumprojektā paredzētos grozījumus līdzšinējā Imigrācijas likumā nebūs iespējams izdarīt.

[8.4] Ievērojot minēto, CVK secina, ka likumprojekts neiekļaujas tiesību sistēmā un tā pieņemšanas gadījumā nebūtu piemērojams, jo tas paredz grozīt normatīvo aktu, kas zaudē spēku 2026. gada 15. septembrī. Šāds formālais trūkums izriet no likumprojekta priekšmeta un satura pēc būtības, un tas nav novēršams, nemainot pašu likumprojektu. Tādēļ likumprojekts atzīstams par tādu, kas pēc satura nav pilnībā izstrādāts Satversmes 78. panta izpratnē.

[8.5] CVK papildus norāda, ka konstatētais formālais trūkums nav saistīts ar likumprojekta politisko mērķi vai regulējuma vēlamību, kuru izvērtēšana nav CVK kompetencē, bet gan

---

[4]Skat. Satversmes tiesas 2002. gada 22. oktobra spriedumu lietā Nr. 2002-04-03 un Satversmes tiesas 2008. gada 21. oktobra spriedumu lietā Nr. 2008-02-01.

[5]Senāta 2014. gada 28. marta spriedums lietā Nr. SA-3/2014; Latvijas Republikas Satversmes komentāri. V nodaļa. Likumdošana. Autoru kolektīvs prof. R. Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2019, 287. lpp.

vienīgi ar to, ka likumprojekta grozāmais normatīvais akts zaudē spēku, tādēļ likumprojekts objektīvi nav piemērojams. Attiecīgi arī IeM ir norādījusi, ka nav saskatāma lietderība sniegt atzinumu par likumprojekta atbilstību pilnīgi izstrādāta likumprojekta prasībai pēc būtības.

[9] CVK papildus norāda, ka likumprojekts nav uzskatāms par pilnīgi izstrādātu arī citu apsvērumu dēļ, kas neattiecas uz grozāmā likuma spēka zaudēšanu.

[9.1] Kā norādījis arī Juridiskais birojs, likumprojekts papildina likumu ar jaunu pantu, kas paredz vispārēju termiņuzturēšanās atļauju neizsniegšanu un nepagarināšanu, taču neparedz grozīt citas likuma normas, kuras arī turpmāk pieļautu termiņuzturēšanās atļauju izsniegšanu. Tādējādi likumprojekta pieņemšanas gadījumā veidotos sadrumstalots, nepārskatāms un iekšēji pretrunīgs tiesiskais regulējums, kas ir pretrunā ar likumdevēja pienākumu pieņemt savstarpēji saskaņotas tiesību normas, kuras harmoniski darbojas tiesību sistēmas ietvaros.[6] Šāda iekšēja pretrunība attiecināma gan uz līdzšinējo, gan uz jauno Imigrācijas likumu, un tā konstatējama neatkarīgi no grozāmā likuma spēka zaudēšanas.

[9.2] Turklāt jaunajā Imigrācijas likumā ir pārņemtas prasības no vairākām Eiropas Savienības direktīvām, kas atsevišķām ārzemnieku kategorijām paredz pienākumu izsniegt termiņuzturēšanās atļauju. Likumprojektā ietvertais absolūtais aizliegums izsniegt jebkuru termiņuzturēšanās atļauju uz jebkura pamata liegtu izpildīt šos Eiropas Savienības tiesībās noteiktos pienākumus, tādēļ likumprojekts nonāktu pretrunā ar Latvijas starptautiskajām saistībām. Arī šā iemesla dēļ likumprojekts nav uzskatāms par pilnīgi izstrādātu pēc satura.

[9.3] Minētie apsvērumi paši par sevi ir pietiekams pamats atzīt, ka likumprojekts pēc formas un satura nav pilnīgi izstrādāts, un tie apstiprina CVK secinājumu, ka likumprojekta reģistrācija ir atsakāma.

[10] Tā kā likumprojekts pēc satura nav pilnībā izstrādāts, iestājas Likuma 23. panta piektās daļas 2. punktā paredzētais pamats atteikt likumprojekta reģistrāciju. Konstatētais trūkums nav novēršams Likuma 23. panta ceturtās daļas 2. punkta kārtībā, jo tas skar likumprojekta priekšmetu pēc būtības un tā novēršana nozīmētu cita likumprojekta izstrādi.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 69. pantu un 78. pantu, kā arī likuma "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu" 23. panta ceturtās daļas 3. punktu un piektās daļas 2. punktu, Centrālā vēlēšanu komisija **nolemj:**

atteikt politiskās partijas "Mēs mainām noteikumus", reģistrācijas Nr. 40008310279, iesniegtā likumprojekta "Grozījumi Imigrācijas likumā" reģistrāciju.

Šo lēmumu viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgas tiesu namā (Baldones iela 1A, Rīga, LV-1007).

[6]Skat. Satversmes tiesas 2021. gada 15. oktobra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-63-01 20. punktu.

Centrālās vēlēšanu komisijas
priekšsēdētājs Māris Zviedris

Centrālās vēlēšanu komisijas
sekretārs Ritvars Eglājs